

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 17 januari 1939 kl. 4 e. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksbanken, jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges riksbank, till utskottet avgivna berättelsen om bankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1938, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 17 januari 1939.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes behandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg, Ehrnberg, Berling, Friggeråker, Holmström, Sandén, Nilsson* i Mölndal och *Albertsson*;

från andra kammaren: herrar *Holmgren, Lovén, Paulsen, Andersson* i Falkenberg, *K. A. Westman, Gustavson* i Västerås, *Osberg* och *Svedman*.

Berättelse till bankoutskottet angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning.

Jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges riksbank få fullmäktige i riksbanken härmed till bankoutskottet avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1938.

Beträffande den *ekonomiska utvecklingen under år 1938* vilja fullmäktige hänvisa till följande av undertecknad Rooth upprättade översikt.

»Under första delen av år 1938 stod den världsekonomiska utvecklingen huvudsakligen under inflytande av den snabba konjunktur nedgång, som började framträda i Förenta staterna i mitten av år 1937. På våren eller försommaren 1938 passerade emellertid den amerikanska konjunkturkurvan en bottenpunkt, och under senare delen av året förekom ett starkt uppsving inom detta lands näringsliv. Det världsekonomiska läget påverkades under året mycket starkt av det politiska osäkerhetstillstånd, som rådde i världen och som framför allt i Europa tidvis tillspetsades i akuta krissituationer. Vidare gjorde sig verkningarna av den tidigare amerikanska konjunkturavmattningen gällande i flera länder, i första hand i de råvaruproducerande länderna. Å andra sidan påverkades det allmänna läget av sådana faktorer som den allt intensivare, till sina ekonomiska verkningar i huvudsak konjunkturstimulerande upprustningsverksamheten samt under årets senare del av uppsvinget i Förenta staterna.

På näringslivet i vissa länder, i främsta rummet Frankrike och Tyskland, utövade speciella, inhemska faktorer ett så starkt inflytande, att de allmänna ekonomiska utvecklingstendenserna endast i begränsad omfattning gjorde sig gällande. I Frankrike uppstodo allvarliga rubbningar i näringslivet som en följd av den inrikespolitiska spänningen, oroligheterna på arbetsmarknaden, de statsfinansiella svårigheterna och kapitalflykten. Mot slutet av året synes dock en stabilisering ha ägt rum, och en viss förbättring i landets ekonomiska läge kan konstateras. Tysklands ekonomiska och finansiella utveckling är intimt förknippad med fyraårsplanen och andra centralt reglerade, ekonomiska åtgärder. Några återverkningar inom landet av världskonjunkturrens växlingar kunna under sådana omständigheter knappast iakttagas.

På de ledande råvarumarknaderna i England och Förenta staterna voro priserna under årets första fem månader i stort sett fallande. Ett omfattande återhämtningsprogram, som bland annat innebar starkt stegrade utgifter för olika slag av allmänna arbeten och en utvidgning av den statliga kreditgivningen, framlades i Förenta staterna i mitten av april. Ett gynnsam-

mare förhållande mellan lagertillgång och produktion å den ena och konsumtion å den andra sidan utvecklade sig efter hand. Delvis på grund härav förbättrades konjunkturutsikterna, och under sommarmånaderna förekommo prisstegringar på råvarumarknaderna i såväl England som Förenta staterna. Mot mitten av året uppvisade även kursläget på de amerikanska och engelska aktiemarknaderna, vilket under årets första del i stort sett varit vikande, en återhämtning, som var särskilt utpräglad i Förenta staterna under juni och juli månader.

Under årets senare del inträffade i samband med den tjeckoslovakiska septemberkrisen en tillfällig åtstramning av råvarupriserna i England och likaledes tillfälliga kursfall för aktier och obligationer. Krisens avveckling medförde en tämligen utpräglad aktiehausse i Förenta staterna, delvis till följd av att de gynnsamma rapporter från näringslivet, som framkommo under september, icke kunde göra sig gällande förrän den politiska oron avtagit. Någon motsvarande reaktion på Londonbörsen utlöstes ej av de sista septemberdagarnas politiska avspänning. I övrigt undergick läget på råvaru- och aktiemarknaderna i England och Förenta staterna icke några utpräglade förändringar under senare delen av året. Obligationsmarknaderna voro i stort sett varken i England eller i Förenta staterna under året utsatta för andra än tillfälliga fluktuationer, bland vilka kursfallet i september var det mest markerade. På Londonbörsen fastställdes den 27 september minimikurser för guldkantade obligationer.

På det penningpolitiska området fattades under året ett antal betydelsefulla beslut i de viktigaste länderna. Sålunda fullföljdes i Förenta staterna den politik i syfte att stimulera det amerikanska näringslivet, som inletts på hösten 1937. Bland de monetära åtgärder, som vidtogos i detta land under år 1938, märktes den i februari kungjorda omläggningen av guldpolitiken, varigenom guld, som förvärvats av myndigheterna efter den 1 januari 1938, skulle tillföras den inaktiva guldfonden endast i den utsträckning, som förvärven överstego 100 milj. dollars per kvartal. Som ett led i det ekonomiska återhämtningsprogram, som framlades av president Roosevelt i mitten av april, avskaffades vidare den inaktiva guldfonden. Fondens behållning deponerades i Federal reserve bankerna, och allt eftersom finansdepartementet begagnade sig av sina tillgodohavanden för att möta sina utgifter, ökades tillgången på disponibla medel på penningmarknaden. Denna ökning kom i första hand till synes i form av en höjning av de till systemet anslutna bankernas reserver. Dessutom sänkte styrelsen för Federal reserve systemet fordringarna på dessa reserver. Bankerna behövde sålunda från och med den 16 april endast hålla mellan 12 och $22\frac{3}{4}$ % — olika på olika platser — av summan av avista depositioner och 5 % av summan av depositioner på tid såsom reserver i Federal reserve bankerna mot tidigare 14—26, respektive 6 %.

Den franska francen utsattes under de fyra första månaderna av år 1938 för upprepade attacker och undergick en praktiskt taget oavbruten sänkning i förhållande till pund och dollar. Efter regeringsskiftet i april och sedan den nya regeringen Daladier av det franska parlamentet erhållit fullmakt att vidtaga de finansiella och ekonomiska åtgärder, som kunde anses nödvändiga, utfärdades i början av maj en serie dekret. I anslutning härtill tillkännagavs, att francen skulle skrivas ned till en lägre och lättare försvarbar nivå; som lägsta gräns för francen fastställdes en kurs av 179 francs per pund sterling. Sedan dess har francen endast varit underkastad förhållandevis obetydliga fluktuationer i förhållande till pundet och hållits vid en kurs av mellan 177 och 179 francs per pund. På grund av växande ekonomiska och finansiella svårigheter, speciellt efter septemberkrisens påfrestningar, såg sig den franska regeringen nödsakad att i mitten av november — efter att ha erhållit parlamentets bemyndigande — utfärda en ny serie dekretlagar. Bland annat uppvärderades vid detta tillfälle Banque de France's guldskassa på basis av ett gulddinnehåll per franc av 27,5 milligram guld ($\frac{9}{10}$ fint), vilket ungefär motsvarade kursen 170 francs per pund vid ett guldpris av 147 s. 10 d. per uns fint. Hela den vinst, omkring 31 $\frac{1}{2}$ miljarder francs, som härvid uppkom, användes till avbetalning på statens skuld i centralbanken.

Den stora stabilitet, som präglade förhållandet mellan dollarn och pundet under år 1937, fortsatte i stort sett även under första halvåret 1938, då dollarpundet endast företedde förhållandevis obetydliga variationer kring medelkursen för denna tid, vilken utgjorde 4.99 dollars per pund. Från mitten av juni till början av augusti ägde ett pundfall rum. I augusti låg dollarpundet i stort sett oförändrat i ett kursläge av omkring 4.88. Under den även i valutaavseende oroliga septembarmånaden var pundet underkastat häftiga fluktuationer. Lägst nådde det den 28 september, då det tidvis noterades i 4.60 dollars. Efter en kraftig men kortvarig återhämtning i samband med krisens avveckling följde under första hälften av oktober en ny svaghetsperiod. I slutet av oktober och början av november höll sig pundet förhållandevis stabilt i omkring 4.76. Därefter föll emellertid pundet åter till omkring 4.66—4.68 i december.

Vad de övriga viktigare europeiska valutorna beträffar kan framhållas att belgan under hela året i stort sett följde dollarn och sålunda under årets sista del steg i förhållande till pund sterling, något som framstår såsom naturligt så länge både den amerikanska och den belgiska valutan upprätthåller ett fast värdeförhållande till guld. Florinen och den schweiziska francen fortsatte att i stort sett följa dollarn under årets första del. Efter halvårsskiftet anslöt sig däremot dessa valutor tidvis till den engelska valutan. Under de kritiska septemberdagarna gingo de en medelväg mellan pundet och dollarn, i det att pundnoteringen sjönk och dollarnoteringen

steg i såväl Amsterdam som Zürich. Därefter ha florinen och i huvudsak även schweizerfrancen åter följt dollarn.

I de skandinaviska länderna har under år 1938 liksom tidigare år tillämpats en i stort sett oförändrad pundkurs. Detta har medfört, att noteringarna i Köpenhamn, Helsingfors, Oslo och Stockholm på dollar samt på övriga valutor, som följa guldet, och därmed också guldpriset, uttryckt i de skandinaviska valutorna, stigit i samma mån som pundet försämrats i förhållande till dollarn.

Utvecklingen på valutamarknaden under året belyses av följande översikter.

Vissa noteringar på Londonmarknaden.

(Medeltal.)

	Avista kurser på					Guldpris sh. per uns fint
	francs (Paris)	dollars	belgas	floriner	francs (Schweiz)	
1937 (hela året)	124.39	4.94	29.29	8.98	21.55	140.73
1938 mars	159.54	4.99	29.54	8.97	21.63	139.90
juni	178.18	4.96	29.23	8.96	21.66	140.71
september	178.42	4.80	28.47	8.90	21.25	144.49
december	177.50	4.67	27.72	8.59	20.65	148.50

Avista växelkurser i Stockholm.

(Medeltal.)

	100 francs (Paris)	1 dollar	1 pund	100 riksmark	100 riksmark clearingkurs
1937 (hela året)	15.98	3.9316	19.402	158.38	157.57
1938 mars	12.32	3.9005	19.420	157.30	156.61
juni	11.00	3.9178	19.400	158.12	157.43
september	11.00	4.0457	19.401	161.97	161.39
december	11.04	4.1630	19.426	167.46	166.67

Riksbankens valutapolitik har under året varit oförändrad. Pundkursen har hållits stabil, med undantag av mindre variationer vid de tillfällen, då en efterfrågan på pund gjort sig gällande på den svenska marknaden.

Riksbankens guldbehållning samt riksbankens och affärsbankernas utländska tillgodohavanden framgå av följande tabell.

Riksbankens och affärsbankernas tillgodohavanden.¹⁾

(Miljoner kronor; vid månadens slut.)

	Riksbankens guld- innehav		Riksbankens utländska tillgodohavanden		Affärsbankernas utländska tillgodohavanden	
	metal- liska kassan	övrigt guld	netto (inkl. utl. stats- papper)	utländska stats- papper	netto (inkl. utl. obliga- tioner)	utländska obliga- tioner
1937 december	470.6	68.1	+ 983.7	39.6	— 46.0	88.9
1938 mars	494.2	80.8	+ 865.7	50.6	— 19.2	91.6
juni	525.1	90.0	+ 813.8	41.4	— 39.2	88.1
september	573.1	110.7	+ 922.8	32.8	— 201.4	93.1
december	591.4	115.8	+ 750.5	34.0	— 39.8	90.7

¹⁾ Beträffande riksbankens bokföring av guld och valutor, se sid. 8. Det bör observeras, att uppgifterna angående riksbankens tillgodohavanden i utländska valutor ej äro direkt jämförbara med uppgifterna angående affärsbankernas tillgodohavanden i utländska valutor. Dessa senare torde vara bokförda till olika värden i olika banker.

Riksbankens guldbehållning bokföres till ett relativt sett lägre pris i förhållande till dagspriset än valutabehållningen. Detta leder till en minskning i bokföringsvärdet av riksbankens totala guld- och valutabehållning vid en förskjutning av denna behållning i riktning mot ett ökat guldinnehav. För att erhålla en någorlunda riktig bild av utvecklingen av guld- och valutabehållningen bör därför till dennas bokförda värde läggas saldot på kursdifferens- och guldregleringskontot. I så fall framkommer under året en ökning från 1,794.3 till 1,852.3 milj. kr.

Mot den sålunda konstaterade ökningen av riksbankens guld- och valutabehållning svarar för affärsbankernas del en ökning av nettoskulderna gentemot utlandet, såsom framgår av ovanstående tabell. Dessa rörelser voro koncentrerade till tiden kring den första tjeckoslovakiska krisen i maj och framför allt till september månad. Till följd av den politiska oron ökade affärsbankerna under september sitt skuldsaldo med något mer än 170 milj. kronor, samtidigt som beloppet av de till riksbanken inströmmande valutorna beräknas ha uppgått till omkring 260 milj. kronor netto. Under året i övrigt gick utvecklingen på här berörda område i motsatt riktning. Riksbanken uppträdde sålunda, utom vid de två nämnda tillfällena, huvudsakligen såsom säljare av valutor.

En närmare redogörelse för ovan antydda förhållanden samt för utvecklingen i övrigt på de inhemska penning-, kapital- och valutamarknaderna kommer att inflyta i riksbankens årsbok för 1938, som torde utkomma instundande februari eller mars.»

Riksbankens inkomster under 1938 uppgingo till 9,757,146: 79 kronor, varav 1,419,254: 42 kronor utgjorde inkomster av avbetalningslånerörelsen. Utgifterna under året utgjorde 8,169,257: 73 kronor. Nettovinsten uppgick sålunda till 1,587,889: 06 kronor. I enlighet med bankoutskottets uttalande i memorial nr 63 till 1937 års riksdag beträffande frågan om principerna för riksbankens bokföring av guld har sedan början av år 1938, såsom nedan närmare angives, beräknats vinst på viss handel med guld. För år 1938 uppgick vinsten på guldhandeln till 170,688: 64 kronor.

Den för år 1937 redovisade nettovinsten på riksbankens rörelse utgjorde 3,889,007: 64 kronor. Vinstminskningen sammanhänger framför allt med en ökning av guldbehållningen och med vissa omplaceringar av guld- och valutabehållningen.

Vid bokslutets uppgörande har guldets liksom föregående år upptagits till ett pris av 2,480 kronor per kilogram. De utländska valutorna hava liksom i 1937 års bokslut upptagits till lägre kurser än de vid årets slut gällande, pund sterling till en kurs av 18:— kronor. Skillnaden mellan inköps- och bokföringspriserna vid inköp av guld har under år 1938 debiterats ett särskilt konto, 1938 års guldregleringskonto. Vid försäljning av guld har detta konto krediterats ett belopp, beräknat på grundval av skillnaden mellan medelpriset av det under året inköpta guldets och bokföringspriset. Det mervärde, som erhållits vid försäljningen, har krediterats vinst- och förlusträkningen. Vid köp och försäljning av valutor har liksom under 1937 skillnaden mellan inköps- och bokföringspriserna debiterats resp. krediterats kursdifferenskontot.

I riksbankens räkenskaper per den 31 december 1938 har saldot på såväl guldreglerings- som kursdifferenskontona balanserats såsom tillgång med sammanlagt 394,584,193: 88 kronor. Kursdifferenskontots saldo vid föregående årsskifte utgjorde 271,871,680: 19 kronor.

Därest riksbankens innehav av utländska valutor uppskrevs till vid utgången av 1938 gällande kurser, skulle saldot å nämnda konton minskas med 86,092,099: 06 kronor. För utjämning av återstoden av saldot, 308,492,094: 82 kronor, skulle erfordras en uppskrivning till vid årsskiftet gällande guldpris i London av 349 miljoner kronor av riksbankens guld-kassa. Denna utgjorde (efter ett pris av 2,480 kronor per kilogram) den 31 december 1938 707,229,753: — kronor. Därav förvarades i utlandet 204,529,234: 69 kronor.

DEBET. (Utgifter och förluster)	1937	1938	
	Kronor	Kronor	Kronor
Lånerörelsen.			
Räntor på checkräkning	14 74	18 96	
Inom linjen förda, såsom osäkra ansedda lånefordringar	—	530	548 96
Upphörda lånegrenar.			
Räntor på lånebanksobligationer	7,637 33		7,637 33
Förvaltningskostnad.			
<i>Arvoden och avlöningar:</i>			
Fullmäktige och direktionen:			
Arvoden	137,072 54	142,774 61	
Ersättningar till fullmäktiges vikarier	7,276 88	7,139 03	149,913 64
Tjänstemän m. fl.:			
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
Nettolöner	2,382,528 42	2,435,626 17	
Kallortstillägg	1,646 62	1,663 26	
Läkarvård och begravningshjälp	1,000 —	1,836 —	
Felräkningspenningar	43,876 14	42,160 48	
Avlöning under vikariat å ordinarie tjänst	162,450 15	158,759 64	2,640,045 55
Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat m. m.:			
Nettolöner m. m.	23,988 20	14,693 20	
Avlöning under vikariat å övergångsstatstjänst	140 23	—	14,693 20
Arvoden till viss icke-ordinarie personal:			
Arvoden till styrelseledamöter vid avd.-kontoren	97,800 —	97,800 —	
Arvoden till suppleanter för styrelseledamöter	6,662 14	6,617 81	
Arvoden till ombudsmännen vid kontoren i Göteborg, Malmö och Luleå	6,000 —	6,000 —	110,417 81
Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
Arvoden	228,516 35	240,661 24	
Kallortstillägg	268 04	233 85	
Läkarvård och begravningshjälp	—	19 05	240,914 14
Särskilda löneförmåner m. m. till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
Provisoriskt dyrortstillägg	74,630 69	76,271 08	
Arvoden för postbefordran och inkasseringar	5,816 58	5,842 61	
Premier till chaufförerna	1,000 —	1,000 —	
Arvoden till tjänstemän enl. punkt 6 i tillämpningsbestämmelserna till avlöningsreglementet	9,145 54	10,247 11	
Uniformsbeklädnad till vaktmästare	11,418 81	22,563 03	
Transport	3,208,889 40	115,923 83	3,164,170 63

räkning år 1938.

	1937		1938	
	Kronor		Kronor	Kronor
KREDIT.				
(Inkomster och vinster)				
Lånerörelsen.				
Räntor på diskonterade växlar	359,761	23	368,923	68
» » hypoteks- och kommunlån	613,819	07	591,387	52
» » avbetalningslån	1,200,796	58	1,408,290	15
» » kredit i checkräkning	41,796	39	23,482	78
Avgifter för » » »	6,401	50	4,373	60
Inkasseringsavgifter och provisioner	683	76	587	83
Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna fordringar	769	92	11,739	27
			2,408,784	83
Utrikesrörelsen.				
Av utrikesrörelsen uppkommen vinst	6,772,832	58	5,569,787	36
Utdelning å aktier	193,040	—	191,440	—
			5,761,227	36
Svenska statspapper och obligationer.				
Räntor	332,846	35	468,892	15
Vinst vid utlottning och försäljning	8,586	38	—	—
			468,892	15
Från änkekassorna övertagna värdepapper.				
Räntor	—	—	168,179	10
Vinst vid utlottning och försäljning	—	—	18,254	25
			186,433	35
Övriga inkomster.				
Avgifter för i förvar mottagna depositioner:				
öppna	168,040	10	175,027	22
slutna	426	80	192	—
Ersättning för utländska clearingar:				
från clearingnämnden	45,000	—	75,000	—
» clearingkontoret	25,408	26	30,962	27
Provisioner och tillfälliga räntor	166,115	64	263	61
Ersatta förskingrade medel	1,245	05	450	—
Inbetalningar för lagsökningskostnader	—	—	131	50
Bidrag från pensionsfonden till tjänstepensioner	96,300	—	96,300	—
Inbetalda familjepensionsavgifter	—	—	77,333	10
Vinst vid försäljning av guld	—	—	170,688	64
Ersättning för bestyr med statens bosättningslån	—	—	36,000	—
Inkomster av fastigheter:				
vid huvudkontoret	1,600	—	1,600	—
» avdelningskontoren:				
hyror	265,926	69	227,258	08
i övrigt			29,104	40
Diverse inkomster:				
vid huvudkontoret	2,132	—	1,622	43
» avdelningskontoren	10,349	75	9,875	85
			931,809	10
Transport	10,313,878	05		
			9,757,146	79

DEBET.	1937		1938			
	Kronor		Kronor	Kronor		
Transport	3,208,889	40	115,923	83	3,164,170	63
Arvoden till tjänstemän, vilka verkställa särskild undersökning vid avdelningskontoren	5,800	—	5,800	—		
Provisoriskt lönetillägg till extra ordinarie tjänstemän	—	—	8,039	10	129,762	93
<i>Pensionsstat:</i>						
Pensioner till f. d. befattningshavare vid riksbanken	253,645	—	256,899	98		
Understöd till änke- och pupillkassan vid riksbankens avd.-kontor och pappersbruk	18,000	—	—	—	256,899	98
<i>Dyrtidstillägg:</i>						
Till fullmäktiges deputerade och vice riksbankschefen	4,765	—	5,244	—		
» tjänstemän	350,018	—	416,639	65		
» f. d. befattningshavare	31,021	—	35,156	—		
» pensionärer tillhörande riksbankens änke- och pupillkassor m. fl.	24,235	—	2,227	—	459,266	65
Provisorisk avlöningsförstärkning	35,929	—	—	—	73,314	66
<i>Förvaltningsutgifter:</i>						
Fastighetsutskylder, renhållning av gator och gårdar	79,864	44	76,433	45		
Fastighetsunderhåll	150,088	94	144,213	13		
Kontorshyror i Umeå och Västerås	14,700	—	14,700	—		
Värme och belysning	126,348	73	134,551	70		
Inventarier och deras underhåll	75,296	90	76,431	42		
Skrivmaterialier och övriga förbrukningsartiklar	49,459	73	49,659	22		
Kostnader för blanketter, tidningar m. m.	75,954	40	76,797	31		
Annonser och kungörelser	27,131	23	27,530	25		
Post-, assurances-, telegram- och telefonavgifter	321,456	99	320,663	48		
Lagsöknings- och rättegångskostnader utöver till riksbanken ersatta	640	64	693	67		
Flyttningskostnader	15,622	13	13,693	49		
Bidrag till utländska studieresor	4,000	—	4,000	—		
Rese- och tjänstgöringstraktamenten	19,842	20	14,903	75		
Kostnader för soliditetsupplysningar	42,793	82	37,231	01		
Transportkostnader	7,230	22	6,861	33		
Bevakning vid huvudkontoret	27,856	92	29,437	08		
Sedelförstöring	170	28	95	87		
Inspektion av avdelningskontoren	2,499	—	2,635	80		
Inventeringar »	6,892	—	7,133	65		
Diverse reseersättningar	7,299	14	7,732	03		
Revisionskostnader vid avdelningskontoren	12,762	85	13,635	70		
Diverse	128,100	82	114,199	78	1,173,233	12
<i>Övriga utgifter:</i>						
Ränta å tjänstepensionsfonden å 4 %	106,322	84	110,043	76		
» » familjepensionsfonden å 4 %	1,878	83	154,998	40		
Avgifter till tjänstepensionsfonden	83,000	—	67,000	—		
» » familjepensionsfonden	—	—	82,000	—		
Sedeltryckeriets nybyggnadskonto	19,571	72	—	—		
Huvudkontorets ombyggnadskonto	87,511	26	—	—		
Göteborgskontorets »	—	—	184,604	94		
För Jönköpingskontoret inköpt markområde	—	—	1,534	30		
Transport	5,426,598	43	600,181	40	5,256,647	97

DEBET.	1937		1938			
	Kronor		Kronor			
Transport	5,426,598	43	600,181	40	5,256,647	97
Valvsutrymmen i berg	—	—	29,756	50		
Bidrag enl. bankreglementets § 22, mom. 2 . .	14,963	16	10,597	33		
Kostnader för guldtransporter m. m.	—	—	820,770	78		
» » probering av guldplantsar	6,921	—	4,365	—		
För sedeltryckeriet:						
Förlag för löpande utgifter vid sedeltryckeriet utöver av tryckeriet gottgjorda belopp	422,433	37	479,440	83		
Nya maskiner för sedeltryckeriet	—	—	85,828	13		
	1937		1938			
Övriga utgifter för tryckeriet i avlöningshänseende, be- stridda av huvudkontoret	72,382	99	81,989	24		
För pappersbruket:						
Förlag för löpande utgifter för Tumba pappers- bruk utöver av bruket gottgjorda belopp	549,764	35	666,659	29		
Tumba bruks nyanskaffningar	—	—	146,870	40		
» » ombyggnadskonto	—	—	63,770	—		
	1937		1938			
Övriga utgifter för bruket i avlöningshänseende, bestrid- da av huvudkontoret	39,228	70	40,369	16		
Kontroll vid sedelpapperstillverkningen	4,190	10	4,370	10	2,912,609	76
	6,424,870	41			8,169,257	73
Saldo, vinst	* 3,889,007	64			1,587,889	06
Summa	10,313,878	05			9,757,146	79

*) Detta belopp utgör den för år 1937 redovisade vinsten på riksbankens rörelse, 2,688,211:06 kronor, med tillägg av 1937 års vinst på avbetalningslånefonden, 1,200,796:58 kronor.

räkning (forts.).

<i>KREDIT.</i>	1937	1938		
	Kronor	Kronor	Kronor	
Transport	10,313,878 05	—	—	9,757,146 79
Summa	10,313,878 05	—	—	9,757,146 79

	1937		1938	
	Kronor		Kronor	Kronor
DEBET.				
(Tillgångar och fordringar)				
Kassa.				
<i>Metallisk kassa:</i>				
(enl. 11 § i lagen för Sveriges riksbank)				
Guldmynt enligt 1873 års myntkonvention	45,628,015	—	45,628,005	—
Omyntat guld samt äldre svenskt guldmynt	366,494,104	15	492,384,029	47
Utländskt guldmynt	58,489,693	83	53,400,340	01
			591,412,374	48
<i>Guld i utlandet, ej inräknat i metalliska kassan</i>	68,101,022	44	115,817,378	52
<i>Annan kassatillgång:</i>				
Silvermynt enligt 1873 års myntkonvention ävensom kopparnickelmynt	1,166,187	40	914,035	75
Äldre svenskt silvermynt	845	—	1,052	—
Brons-, järn- och kopparmynt	23,668	04	18,968	90
Enskilda bankers postväxlar, checkar m. m.	10,248,875	98	12,702,919	81
Utländska bankers sedlar	63,913	65	76,749	52
			13,713,725	98
Svenska statspapper och obligationer.			720,943,478	98
Svenska statspapper	6,100,250	—	102,000,250	—
Andra svenska obligationer	3,956,707	27	3,951,050	—
Beräknade räntor	54,031	98	54,031	98
			106,005,331	98
Från änkekassorna övertagna värdepapper.				
Svenska statspapper	—	—	896,119	66
Andra svenska obligationer	—	—	1,518,475	25
Inteckningar	—	—	181,806	—
Beräknade räntor	—	—	31,421	88
			2,627,822	79
Lånerörelsen.				
Diskonterade växlar	12,794,070	50	13,178,681	41
Hypoteks- och kommunlån	23,543,236	—	35,434,734	—
Avbetalningslån	—	—	44,207,894	—
Kredit i checkräkning	1,827,850	66	1,366,085	55
På indrivning beroende medel	354	70	19,035	25
			94,206,430	21
Utrikesrörelsen.				
Utländska statspapper	39,625,802	55	34,010,730	—
Beräknade räntor	148,563	89	60,078	25
Köpta växlar, betalbara i utlandet	749,100,757	89	385,860,686	50
Fordran i löpande räkning hos utländska banker och bankirer	256,436,028	82	414,316,445	09
			834,247,939	84
Kursdifferenskonto	271,871,680	19	260,244,912	22
1938 års Guldregleringskonto	—	—	134,339,281	66
Diverse räkningar	6,775,614	85	10,000,329	27
Summa	1,922,451,274	79	—	—
			2,162,615,526	95

balansräkning.

	1937		1938	
	Kronor		Kronor	
KREDIT.				
(Skulder)				
Utelöpande sedlar	980,088,107	41	1,060,676,458	23
Postväxelräkning	29,031,274	35	3,788,756	49
Checkräkning.				
Skuld till statliga myndigheter	310,852,043	59	418,045,381	08
» » bankaktiebolag	434,082,440	83	427,902,068	70
Övriga medel	6,419,472	73	3,386,901	24
			849,334,351	02
Svenska statspapper och obligationer.				
Beräknade räntor	20,727	78	270,288	90
Lånerörelsen.				
Inkasseringsavgifter för diskonterade växlar	1,300	86	1,380	77
Utrikesrörelsen.				
Skuld till utländska banker och bankirer	61,427,078	93	83,706,633	76
Upphörda lånegrenar.				
Lånebanksobligationer med 4 ¹ / ₂ % ränta . .	120,666	88	120,666	88
» » 4 » » . .	55,012	49	55,012	49
» » 3 » » . .	227	19	227	19
Ej uttagna räntor på förestående obligationer	4,047	17	4,176	63
			180,083	19
Diverse räkningar	22,923,401	64	35,609,893	44
Kapital.				
Grundfond	50,000,000	—	50,000,000	—
Avbetalningslånefond	—	—	50,000,000	—
Reservfond	20,000,000	—	20,000,000	—
Tjänstepensionsfond	2,751,094	21	2,831,837	97
Familjepensionsfond	50,989	35	3,904,564	74
Balanserade vinstmedel:				
från föregående år	734,381	74	723,389	38
vinst för året	3,889,007	64	1,587,889	06
			129,047,681	15
Summa	1,922,451,274	79	—	—
			2,162,615,526	95

Beträffande *avbetalningslånen* redovisas i nedanstående översikt de belopp, som de olika kontoren den 31 december 1938 hade fått sig tilldelade, samt antal och belopp av vid samma tidpunkt utestående lån.

	Tilldelat belopp Kronor	Utestående lån		
		Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	14,425,000	11,683	11,764,047	31
Avdelningskontoret i: Göteborg	3,800,000	3,978	3,584,040	37
Malmö	3,000,000	2,555	2,716,635	—
Falun	1,320,000	914	1,175,157	—
Gävle	1,700,000	1,549	1,600,199	—
Halmstad	900,000	503	830,765	—
Härnösand	1,000,000	656	808,912	—
Jönköping	2,500,000	1,991	2,388,329	—
Kalmar	900,000	605	773,255	—
Karlskrona	1,050,000	984	998,707	—
Karlstad	700,000	486	634,820	—
Kristianstad	600,000	384	473,914	—
Linköping	1,220,000	771	1,103,452	—
Luleå	2,100,000	2,898	2,004,514	57
Mariestad	600,000	289	558,718	—
Norrköping	1,500,000	1,274	1,340,526	—
Nyköping	875,000	490	742,220	—
Sundsvall	1,000,000	1,020	866,817	—
Umeå	2,000,000	1,825	1,800,505	—
Uppsala	3,200,000	2,402	3,051,076	—
Visby	1,000,000	690	933,586	—
Vänersborg	750,000	461	673,983	—
Västerås	950,000	698	887,243	—
Växjö	500,000	278	406,807	—
Örebro	1,200,000	903	1,045,342	—
Östersund	1,210,000	925	1,063,359	—
Summa	50,000,000	41,212	44,226,929	25

Den 31 december 1938 utestående belopp fördelar sig på följande sätt:¹

A-lån	Kr. 34,138,118: 68
B-lån	» 8,930,720: 57
C-lån	» 1,158,090: —

Kr. 44,226,929: 25

¹ A-lån: löptid högst 8 år; amorteras under hela löptiden.

B-lån: löptid högst 8 år; amorteringsfria högst 4 år.

C-lån: löptid högst 4 år; i regel amorteringsfria under hela löptiden.

Under riksbankens förvaltning men utan att ingå i dess balansräkning äro ställda två fonder, nämligen spannmålskreditfonden och bosättningslånefonden.

Spannmålskreditfonden uppgick under året till 500,000 kronor. Den 31 december 1938 var vid huvudkontoret beviljad en kredit på 100,000 kronor; av denna utestod ett belopp av 31,092:50 kronor.

Bosättningslånefondens fördelning på de olika kontoren samt antal och belopp av utestående lån den 31 december 1938 framgå av följande sammanställning.

	Tilldelat belopp Kronor	Utestående lån		
		Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	1,860,000	1,535	1,026,670	55
Avdelningskontoret i: Göteborg	840,000	1,012	737,879	40
Malmö	875,000	858	655,904	—
Falun	240,000	270	201,629	—
Gävle	285,000	356	257,523	—
Halmstad	140,000	149	113,390	—
Härnösand	120,000	191	114,547	—
Jönköping	255,000	301	237,528	—
Kalmar	110,000	154	94,185	—
Karlskrona	100,000	128	80,975	—
Karlstad	275,000	312	238,485	—
Kristianstad	160,000	195	132,633	—
Linköping	155,000	241	128,601	—
Luleå	155,000	218	134,266	—
Mariestad	155,000	181	142,009	—
Norrköping	155,000	192	136,699	—
Nyköping	165,000	206	145,613	—
Sundsvall	105,000	147	88,325	—
Umeå	85,000	129	69,250	—
Uppsala	105,000	122	84,816	—
Visby	40,000	47	30,822	—
Vänersborg	110,000	156	95,460	—
Västerås	165,000	199	151,766	—
Växjö	95,000	98	73,761	—
Örebro	165,000	214	156,660	—
Östersund	85,000	122	70,540	—
Summa	7,000,000 ¹	7,733	5,399,936	95

¹ Av de till bosättningslånefonden anvisade beloppen om sammanlagt 8,000,000 kronor hava till och med den 31 december 1938 till riksbanken överförts 7,000,000 kronor.

Riksbankens styrelse och vissa förvaltningsåtgärder.

§ 1.

Vid det val av fullmäktige i riksbanken, som ägt rum under år 1938, hava för valperioden 1938—1941 undertecknade Amnér och Björnsson fått sina uppdrag förnyade.

Till suppleanter för tiden från valet till dess nytt val under år 1939 föresiggått hava utsetts bankrådet Harald Magnusson samt ledamöterna av riksdagens första kammare Fritjof Ekman och Elof Andersson i Fältenborg.

Fullmäktige hava därefter inom sig utsett:

till vice ordförande samt förste deputerad och riksbankschef undertecknad Rooth,

till andre deputerade undertecknade Amnér och Björnsson för resp. huvudkontoret och avdelningskontoren,

till inspektör för sedeltryckeriet undertecknad Björnsson och

till inspektör för pappersbruket undertecknad Jonsson.

Därjämte hava fullmäktige till vice riksbankschef omvalt bankdirektören Ferdinand Wallberg.

Kungl. Maj:t har förnyat förordnandet för undertecknad af Jochnick att för tre år från och med den 16 juli 1938 vara fullmäktig samt för generaldirektören Anders Örne att under samma tid vara suppleant.

Herr Örne har under år 1938 tjänstgjort 56 dagar.

Av de av riksdagen valda suppleanterna har herr Magnusson tjänstgjort såsom fullmäktig och andre deputerad 131 dagar och herr Ekman såsom fullmäktig under 23 dagar.

§ 2.

Till delegerade för riksdagens verk för år 1939 hava fullmäktige för sin del utsett undertecknade Amnér och Björnsson.

Fullmäktige hava gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret utsett fil. dr K. Hildebrand och bankokommissarien A. Bertil att under år 1939 å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga, herr Hildebrand såsom ledamot i direktionen för Göta kanalverk och herr Bertil såsom ombud vid revisionen av samma verk.

§ 3.

Inom styrelserna för avdelningskontoren hava följande förändringar ägt rum eller beslutats:

kontoret i *Malmö*: Till ledamot av styrelsen i stället för redaktören Nils Edvard Lindberg, vilken uppnått 70 års ålder, har utsetts suppleanten Harald Evers samt till suppleant assistenten Anton Hjalmarsson;

kontoret i *Falun*: Till suppleant har utsetts häradshövdingen Fredrik Killander;

kontoret i *Gävle*: Suppleanten Gustaf Blom, som uppnått 70 års ålder, har icke erhållit förnyat förordnande;

kontoret i *Jönköping*: Till ledamot av styrelsen i stället för landskamreren Johan Wallinder, vilken avlidit, har utsetts suppleanten Henning Ode och till suppleant länsassessorn Nils Olof Åkesson;

kontoret i *Karlskrona*: Suppleanten Gunnar Strandberg har avlidit;

kontoret i *Karlstad*: Till verkställande styrelseledamot för tiden från och med den 1 oktober 1939, då nuvarande verkställande styrelseledamoten Julius Ahlberg avgår med pension, har utsetts tjänstemannen i 24:e lönegraden vid samma kontor Anund Roth;

kontoret i *Linköping*: Till verkställande styrelseledamot efter Erik Olsén, vilken den 30 september 1938 avgått med pension, har utsetts verkställande styrelseledamoten vid kontoret i Umeå Hasse Hanson;

kontoret i *Nyköping*: Till styrelseledamot efter f. d. landskamreren Edward Ahlner, vilken avlidit, har utsetts suppleanten Sven Westberg och till suppleant länsassessorn Herman Ekvall;

kontoret i *Umeå*: Till verkställande styrelseledamot från och med den 1 oktober 1938 efter förenämnde Hanson har utsetts tjänstemannen i 24:e lönegraden vid kontoret i Falun Axel Lalander. Till suppleanter efter suppleanterna Johan Forsman och Gunnar Wik, vilka på egen begäran entledigats, hava utsett landssekreteraren Elis Almgren och direktören Gunnar Utterström;

kontoret i *Västerås*: I stället för f. d. stadsfogden Erhard Kumlin, vilken undanbett sig återval, har till styrelseledamot utsetts suppleanten Fritz Eklund;

kontoret i *Växjö*: Ledamoten av styrelsen Per Elmer har avlidit.

§ 4.

För beredande av lättnad i göromålen för verkställande styrelseledamoten vid kontoret i Göteborg, vilkens arbetsbörda genom sedelrörelsens stegrade omfattning vid kontoret och genom tillkomsten av bosättningslånefonden väsentligt ökats, hava fullmäktige beslutat att tillsvidare inrätta en tjänst över stat i 22:a lönegraden vid kontoret.

§ 5.

Såsom framgår av § 21 i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet föregående år hade två tjänstemän vid kontoret i Västerås gjort sig skyldiga till vissa oegentligheter.

Enligt lagakraftgående utslag hava dessa tjänstemän numera dömts till avsättning från sina tjänster i riksbanken.

§ 6.

Verkställd utredning har givit vid handen, att de göromål, som åvila ombudsmännen vid riksbankens avdelningskontor i Göteborg och Luleå, under senare år varit av ringa omfattning.

I anledning härav hava fullmäktige beslutat att indraga dessa befattningar med utgången av juni månad innevarande år. Ombudsmansgöromålen vid dessa kontor komma i samband därmed att överflyttas till ombudsmansexpeditionen vid huvudkontoret.

Därefter kommer ombudsman att finnas endast vid ett av riksbankens avdelningskontor, nämligen vid kontoret i Malmö.

§ 7.

Sedan överenskommelse träffats med Bankostatens änke- och pupillkassa om statens övertagande av kassans rörelse från och med den 1 jan. 1938, hava fullmäktige den 7 april 1938 godkänt av kassan framlagt förslag till skifte av kassans tillgångar.

Enligt en av f. d. byråchefen fil. dr. Tim Jansson per den 31 december 1937 upprättad balansräkning upptogs kassans kapitalbehållning till ett värde av 2,714,099 kronor. Vid skiftet hava vissa tillgångar till ett uppskattat värde av 838,184 kronor tillförts kassan — numera benämnd Bankostatens enskilda änke- och pupillkassa — varjämte tillgångar till ett värde av 40,122 kronor ansetts belöpa å vissa under kassans förvaltning ställda donationsfonder. Återstoden av tillgångarna hava tillskiftats riksbanken.

§ 8.

Fullmäktige hava beslutat, att räntan å tjänste- och familjepensionsfonderna för år 1938 skulle beräknas efter 4 %, samt att till täckande av tjänstepensionskostnaderna för samma år tjänstepensionsfonden skulle påföras ett belopp av 96,300 kronor.

I skrivelse till delegerade för riksdagens verk den 8 december 1938 hava fullmäktige hemställt om åtgärder för slopande av fortsatt fondering för tjänste- och familjepensionskostnadernas bestridande vid riksbanken.

Sedermera hava tjänste- och familjepensionsfondernas medel överlämnats till riksgäldskontoret för förräntning enligt samma grunder, som tillämpas beträffande övriga av riksgäldskontoret omhändertagna statliga pensionsfonder.

§ 9.

Riksbanken har under innevarande år liksom tidigare fungerat såsom clearingnämndens bankförbindelse för clearingarna med Tyskland och Italien samt för betalningsspärren beträffande likvider till Spanien.

Likaledes har riksbanken fungerat såsom clearingkontorets bankförbindelse för clearingarna med Estland, Lettland och Turkiet samt för betalningsöverenskommelsen med Bulgarien.

§ 10.

Riksgäldskontoret hade före 1938 års utgång till riksbanken för reservförrådsnämndens räkning överlämnat skattkamarväxlar till ett sammanlagt belopp av 105 miljoner kronor. Därav hade växlar å tillhopa 100 miljoner kronor diskonterats.

§ 11.

Den ombyggnad av riksbankens hyresfastighet vid Drottninggatan i Göteborg, vartill jämlikt medgivanden av 1937 och 1938 års riksdagar ett sammanlagt belopp av förslagsvis 141,200 kronor finge tagas i anspråk, har sistlidna höst fullbordats med undantag av vissa smärre inredningsarbeten.

Den sammanlagda kostnaden uppgår till 184,604 kronor 94 öre.

Det för ombyggnaden beräknade beloppet har sålunda väsentligt överskridits. Anledningen härtill har bland annat varit, att det under arbetets gång visat sig nödvändigt att vidtaga vissa förstärkningsåtgärder beträffande grunden, vilka icke tidigare kunnat förutses, samt att priserna å erforderlig materiel efter arbetskostnadernas beräkning men före avgivande av entreprenadanbud undergått en avsevärd stegring.

Därjämte hava under år 1938 vissa ändrings- och reparationsarbeten vidtagits i riksbankens lokaler i kontorsfastigheten vid Södra Hamngatan i Göteborg för en sammanlagd kostnad av c:a 14,800 kronor.

§ 12.

Sedan 1938 års riksdag bemyndigat fullmäktige att för anordnande av i berg insprängda valvsutrymmen för riksbanken och riksgäldskontoret taga i anspråk ett belopp av förslagsvis 160,000 kronor, hava fullmäktige efter hörande av fullmäktige i riksgäldskontoret fattat beslut om plats för valvet samt därefter låtit igångsätta arbetet.

§ 13.

Med stöd av bemyndigande av 1938 års riksdag att för inköp av nya maskiner för sedeltryckeriets räkning taga i anspråk ett belopp av förslagsvis 277,000 kronor hava avtal slutits om inköp av sådana maskiner.

Provisoriska åtgärder för ökning av tryckeriets kapacitet hava vidtagits i likhet med vad som tidigare skett beträffande pappersbruket.

§ 14.

Arbetet med åstadkommande av nya sedeltyper har numera fortskridit så långt, att gravyrarbetet till tiokronesedeln är under utförande. Därest intet oförutsett inträffar, torde ett fullständigt utarbetat förslag till nämnda sedel föreligga för slutgiltig prövning under loppet av innevarande år.

§ 15.

För tryckning å sedeltryckeriet av lotter till Svenska penninglotteriet aktiebolag har för en kostnad av RM 18,300:— inköpts en för dylikt ändamål avsedd maskin.

§ 16.

Av 1938 års riksdag bemyndigades fullmäktige att för inköp av en pappersmaskin för Tumba bruk jämte erforderlig utrustning ävensom för verkställande av utvidgning av nuvarande fabriksbyggnad vid bruket taga i anspråk ett belopp av förslagsvis 486,000 kronor.

Arbetena med utvidgning av fabriksbyggnaden hava upplåtits å entreprenad och skola i stort sett vara avslutade vid utgången av nästkommande mars.

Vidare har avtal träffats om inköp av pappersmaskin samt av vissa reservdelar och hjälpmaskiner till densamma m. m.

Det beräknas, att arbetet med installation av pappersmaskinen skall kunna taga sin början i maj 1939. Överenskommelse har träffats med Papierfabrik Spechthausen, Eberswalde, Tyskland, om biträde med maskinens inkörning.

§ 17.

Reparations- och moderniseringsarbetena inom det s. k. stora stenhuset vid Tumba bruk, vartill jämlikt medgivande av 1938 års riksdag finge tagas i anspråk ett belopp av högst 150,000 kronor, äro under utförande och torde bliva avslutade omkring den 1 nästkommande april.

§ 18.

Lantarbetarbostaden vid den av riksbanken utarrenderade jordbruksfastigheten Lill-Tumba undergår för närvarande en genomgripande reparation och modernisering.

Kostnaden härför har beräknats komma att uppgå till något över 9,000 kronor.

§ 19.

Jämlikt beslut av 1938 års riksdag har riksbanken före utgången av budgetåret 1937/38 till statsverket inlevererat till avbetalningslånefonden överförda och reserverade vinstmedel, uppgående till 44,000,000 kronor.

Riksgäldskontoret har i stället till riksbanken utbetalat det belopp om 50,000,000 kronor, som å övergångsstaten för nämnda budgetår av riksdagen anvisats av lånemedel till avbetalningslånefonden. Fonden uppgår följaktligen numera till sist angivna belopp.

Räntan å lån från fonden har under år 1938 utgjort oförändrat 3,5 %.

Rörande fondens verksamhet hänvisas i övrigt till de å sid. 19 intagna uppgifterna.

§ 20.

Jämlikt gällande kungörelse ang. allmänna villkor och bestämmelser för lån från spannmålskreditfonden hava fullmäktige fastställt räntan å lån från nämnda fond under nu löpande konsumtionsår till oförändrat 3,1 %.

§ 21.

Från statens bosättningslånefond, till vilken anvisats av 1937 års riksdag två miljoner kronor och av 1938 års riksdag ytterligare sex miljoner kronor, utgjorde utlåningen per den 30 juni och den 31 december 1938 sammanlagt 1,821,157 kronor, respektive 5,399,936:95 kronor.

Rörande lånens antal och fördelning torde få hänvisas till sammanställningen å sid. 20.

Räntan å lån från fonden har av Kungl. Maj:t för nu löpande budgetår fastställts till oförändrat 3,5 %.

§ 22.

Den under § 20 i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet vid 1938 års riksdag omförmälda utredningen angående vissa förändringar av huvudkontorets organisation pågår alltjämt.

§ 23.

Förhandlingar pågå med civiltjänstens personalförbund angående ändrade lönevillkor för arbetarpersonalen vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk.

§ 24.

Vissa luftskyddsanordningar och andra beredskapsåtgärder hava vidtagits vid riksbanken, varjämte utredningar pågå om ytterligare åtgärder i sådant hänseende.

§ 25.

Delegerade för riksdagens verk hava den 25 januari 1938 utfärdat följande författningar, nämligen

a) bestämmelser angående ikraftträdande av familjepensionsreglementet för riksdagens verk;

b) föreskrifter rörande tillämpning av samma reglemente;

c) bestämmelser angående familjepension m. m. i vissa fall, då nämnda reglemente ej är vid riksdagens verk tillämpligt; samt

d) föreskrifter angående provisoriskt lönetillägg åt vissa icke-ordinarie befattningshavare vid riksdagens verk (nya föreskrifter i ämnet utfärdade den 6 oktober 1938).

Vidare hava fullmäktige den 27 januari 1938 utfärdat föreskrifter rörande tillämpning av reglementet angående familjepension för efterlevande till arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk.

§ 26.

Föreskrivna inventeringar av huvudkontorets kassor och förvaringsrum hava under året ägt rum.

Därjämte har inventering företagits av behållningarna i huvudkontorets samtliga förvaringsvalv och kassor ävensom av sedelkontorets behållningar av sedlar och sedelpapper.

Inspektioner av avdelningskontoren hava verkställts

av undertecknad *Amnér* vid kontoren i Karlstad och Mariestad,

av undertecknad *Björnsson* vid kontoren i Halmstad, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Linköping, Norrköping, Nyköping och Vänersborg,

av vice riksbankschefen *Wallberg* vid kontoren i Göteborg, Malmö, Luleå, Umeå, Örebro och Östersund samt

av förste suppleanten *Magnusson* vid kontoren i Falun, Gävle, Härnösand, Sundsvall, Uppsala, Visby, Västerås och Växjö.

Dessutom hava under året särskilda undersökningar genom därtill utsedda tjänstemän verkställts vid samtliga avdelningskontor.

Föreskrivna inventeringar av Tumba bruks kassa hava under året ägt rum.

§ 27.

Den 17 och den 18 december 1938 hava representanter för centralbankerna i Danmark, Finland, Norge och Sverige sammanträtt i Stockholm för överläggningar rörande frågor av gemensamt intresse.

§ 28.

Befrielsen för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld förnyades två gånger under år 1938. Sista gången avsåg befrielsen tiden från och med den 1 juni 1938 till och med den 31 maj 1939.

Riksdagarna 1932—1937 antogo lagar angående rätt för Konungen att i vissa fall och för viss tid fritaga riksbanken från skyldigheten att inlösa guld i plants, som för riksbankens räkning till myntverket avlämnas, samt att förklara, att bestämmelserna i lagen om rikets mynt om rätt för en var, som vid myntverket inlämnar guld, att erhålla guldmynt m. m., under viss tid icke skola äga tillämpning. Den sist utfärdade lagen av detta innehåll gällde till och med den 31 januari 1938. Då en lagstiftning av detta slag icke längre syntes nödvändig med hänsyn till utvecklingen av den svenska kronans värde i förhållande till guld, underlätto fullmäktige att hemställa om lagstiftningens förnyelse. Ifrågavarande lagstiftning upphörde sålunda att gälla från och med den 1 februari 1938.

§ 29.

För riktigheten av de å sid. 10—20 lämnade sifferuppgifterna ansvara förståndaren för räkenskapsavdelningen K. G. Simonsson och tjänstemannen B.

Oscarsson, vilka i riksbankens bokslut undertecknat, respektive kontrasignerat ifrågavarande räkningar.

§ 30.

Fullmäktige överlämna härjämte i behörig tid inkomna berättelser från styrelserna för bankens samtliga avdelningskontor, ävensom de berättelser för år 1937, vilka avgivits av revisorerna för dessa kontor, dock med undantag av de båda berättelserna för kontoret i Luleå. Sistnämnda berättelser komma senare att överlämnas till bankoutskottet tillika med yttrande av fullmäktige över kontorsstyrelsens framställning om avskrivning av vissa inom linjen förda fordringar.

Stockholm den 12 januari 1939.

ADOLF AF JOCHNICK.

IVAR ROOTH.
STEN STENDAHL.

A. AMNÉR.
C. P. V. GRÄNEBO.

EDV. BJÖRNSSON.
CONRAD JONSSON.

Hjalmar Ekengren.